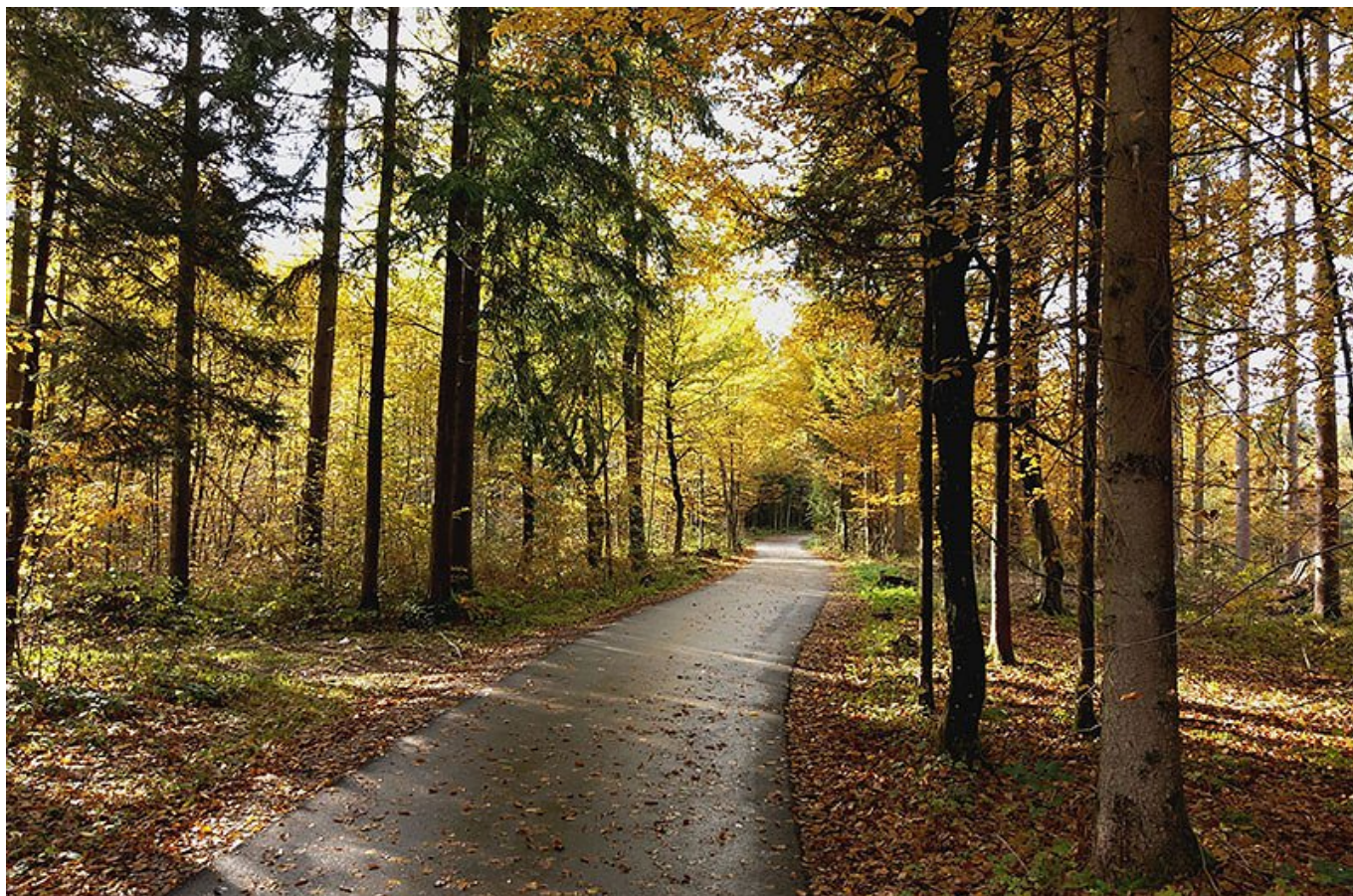

Pregled leta 2020

uni.dipl.ing.gozd. Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 05.01.2021

Turbulentno leto se je poslovilo, a za spletnim portalom WoodChainManager je še eno uspešno leto. V letu 2020 smo se v uredništvu okrepili z novimi tehničnimi uredniki. Za redno objavo novic in tehnično dovršenost so v letu 2020 z vsem zanosom skrbeli Mirko Baša, Tina Jemec in Urban Žitko. Objavili smo vrsto zanimivih prispevkov in še razširili področje delovanja. Tudi v letu 2020 smo uvajali novosti in vzdrževali podatkovne zbirke, ki ste jih uporabniki dobro sprejeli.

- Pregled nad cenami gozdno-lesnih sortimentov. Cene GLS smo v letu 2020 spremljali mesečno z namenom zaznavanja vplivov virusa COVID-19 na trg gozdnih lesnih sortimentov. Cene gozdnih lesnih sortimentov v veliki meri vplivajo na odločitve lastnikov gozdov pri gospodarjenju. Pri zbiranju cen gozdnih lesnih sortimentov je glavni cilj, da v omejenem času zajamemo zadostno količino podatkov. Cene gozdnih lesnih sortimentov so tako kot cene gozdarskih storitev odvisne od številnih dejavnikov, dodatno pa na cene vplivajo razmere na trgu - ponudba in

povpraševanje, ki se spreminja skozi čas.

- Pregled nad tokovi okroglega lesa in cenami lesnih goriv ter tokovi lesa je podan s pomočjo interaktivnih grafikonov. Cene lesnih goriv spremljamo dvakrat letno in sicer na začetku ter koncu kurilne sezone. V analizo so vključene najpogostejše kategorije trdih biogoriv: polena, sekanci, peleti in briketi. Podatke pridobivamo s spletnim ali telefonskim anketiranjem ter z analizo drugih virov, kot so spletne strani proizvajalcev in distributerjev ter iz tiskanih oglasov.
- Pregled nad cenami gozdarskih storitev. Z zbiranjem cen storitev želimo prikazati trenutno stanje na trgu in prispevati k večji transparentnosti oziroma preglednosti trga gozdarskih storitev. Metodologija zbiranja cen gozdarskih storitev je sestavljena iz spletnega vprašalnika, ki omogoča učinkovitejše zbiranje cen in preračunavanje povprečij. Z zbiranjem cen smo začeli v prvi polovici leta 2017. Cene zbiramo dvakrat letno in sicer v prvi polovici leta med marcem in aprilom ter v drugi polovici leta med septembrom in oktobrom. Povprečje zbranih cen gozdarskih storitev periodično objavljamo na spletu in drugih medijih javnega obveščanja.
- Vpogled v podatke o deležnikih gozdno-lesnih verig s pomočjo zemljevida Slovenije, kot so ponudniki gozdarskih storitev (sečnja, spravilo, gojenje, žično spravilo, strojna sečnja, izdelava sekancev), primarni proizvajalci lesa (žage, proizvodnja pelet in briket), proizvajalci gozdarske mehanizacije in strojev, gozdarske trgovine, strokovno-raziskovalne inštitucije,...
- Informacije o ocenah dejanskih in teoretičnih tržnih potencialov okroglega lesa v slovenskih gozdovih so pomembne za vse akterje, vključene v gozdno-lesne verige. Kakovosten les oziroma hlodi so pomembni za podjetja, ki se ukvarjajo z nabavo, predelavo ali prodajo hlodov; to so predvsem žagarski obrati in proizvajalci furnirja ter proizvajalci vezanih furnirskih plošč. Les slabše kakovosti pa je pomemben predvsem za celulozno in kemično industrijo, proizvajalce lesnih plošč, proizvajalce lesnih goriv in energetska podjetja, ki proizvajajo in tržijo toploto in/ali elektriko, proizvedeno iz lesne biomase.
- Pretvornik enot je namenjen predvsem preglednejšemu trgovanju z različnimi oblikami lesnih goriv (npr. okrogli les, sekanci, polena), s koristnimi (okvirnimi) pretvorbenimi faktorji za preračun med različnimi enotami (npr. kubični metri, nasuti kubični metri, prostorninski metri). Pretvornik enot lahko uporabimo za pretvorbo merskih enot, kot so prostornina (volumen) lesnih goriv, mase lesnih goriv, vsebnost energije in na podlagi kurilnosti lesnih goriv še pretvorbo v energijske ekvivalente (npr. kurilno olje, utekočinjen naftni plin in lesni peleti).

Poleg omenjenih vsebin smo v letu 2020 še naprej redno objavljali aktualne novice s področja gozdne tehnike in ekonomike s poudarkom na gozdno-lesnih verigah, mehanizaciji in ekonomiki. V letu 2020 smo sodelovali s 36 avtorji, ki so skupaj objavili 78 prispevkov. V sodelovanju z Zvezo gozdarskih društev Slovenije smo objavili 8 razširjenih strokovnih ali znanstvenih objav. Največ objav je v letu 2020 pripravila Špela Ščap.

Na tem mestu se zahvaljujemo vsem avtorjem za svoje prispevke in nenazadnje vam uporabnikom za zvestobo. Želimo si, da bi skupaj še tako uspešno delovali tudi v prihajajočem letu. V kolikor želite svoje vsebine objaviti na spletnem portalu WoodChainManger, nam jih posredujte na elektronski naslov gteinfo@gozdis.si. Vsekakor si bo ekipa Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko na Gozdarskem inštitutu Slovenije še naprej prizadevala za nadaljnji razvoj vsebin tudi v prihodnosti.

Za konce pa predstavljamo še TOP 5 najbolj obiskanih vsebin v letu 2020.

1.	<p>Cene gozdno lesnih sortimentov</p> <p>V Pravilniku o merjenju in razvrščanju gozdno lesnih sortimentov (UrL RS, št. 79/2011) so gozdni lesni sortimenti (GLS) definirani kot ves posekan les gozdnih drevesnih vrst, in sicer s skorjo ali brez nje, in obsegajo: les v okrogli obliki, razcepljen ali v drugi obliki (veje, korenine, panji in tvorbe) ter lesne sekance iz lesa, pridobljenega neposredno v gozdu. Cene GLS so prav tako kot gozdarske storitve odvisne od številnih dejavnikov, dodatno pa na cene vplivajo razmere na trgu - ponudba in povpraševanje, ki se spreminja skozi čas. Med dejavnike, ki določajo ceno GLS, sodijo: kakovost, dimenzije, drevesna vrsta in čas poseka.</p>	<p>15.147 ogledov</p>
2.	<p>Analiza cen gozdnih lesnih sortimentov, februar 2018</p> <p>Med 31. 1. in 15. 2. 2018 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije izvedli spletno anketo namenjeno zbiranju odkupnih cen gozdno lesnih sortimentov (GLS). Podatke je posredovalo 27 podjetij, ki se ukvarjajo z odkupom gozdno lesnih sortimentov. Dvanajst podjetij izvaja odkup sortimentov samo v eni statistični regiji, pet podjetij v dveh regijah, štiri podjetja v treh regijah, dva podjetja v štirih regijah in eno podjetje v osmih regijah.</p>	<p>7.737 ogledov</p>
3.	<p>Novi obrazci za povrnitev trošarine za gorivo</p> <p>Konec januarja je Finančna uprava na svoji spletni strani objavila nov obrazec zahtevka za vračilo trošarine za gorivo porabljeno s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo za fizične osebe TRO-A in za pravne osebe, agrarne skupnosti in s.p., TRO-B. Nov obrazec se vsebinsko bistveno ne loči od starega, je le drugače zasnovan in omogoča hitrejši postopek odobritve vračila...</p>	<p>6.181 ogledov</p>
4.	<p>Merjenje okroglega lesa</p> <p>Merjenje in način izračunavanja volumna hlodov predstavlja stično točko med prodajalcem in kupcem in je podlaga za plačilo blaga. Kljub temu, da ta postopek na prvi pogled deluje enostavno, v izogib sporom že dolgo obstajajo dogovorjena pravila bodisi v obliki uzanc, dogovorov, standardov in pravnih predpisov. Merjenje količin in določanje kakovosti okroglega lesa je ključno tako za lesnopredelovalno industrijo kot tudi za lastnika gozdov in podjetja, ki se ukvarjajo s trgovanjem. Med meritvami bomo v nadaljevanju obravnavali načine izmere količin okroglega lesa, določanje kakovosti, razmerja med maso in volumnom ter področje standardizacije.</p>	<p>6.098 ogledov</p>

5.	Pretvornik enot Za preglednejše trgovanje z različnimi oblikami lesnih goriv so koristni (okvirni) pretvorbeni faktorji za preračun med različnimi enotami. Na naslednji sliki so predstavljeni nekateri najbolj pogosto uporabljeni pretvorbeni faktorji. Gre za okvirne vrednosti, saj lahko dejanske vrednosti odstopajo zaradi različnih dejavnikov (gostota nasutja, velikost delcev, itd.).	4.642 ogledov
-----------	---	--------------------------